

فلسفه نماهای مساجد در مکتب شهرسازی اصفهان

ایوب رسولی^۱ / ابراهیم فیض الله بیگی^۲ / حسین فرود^۱ / سید سعید توونچی^۱

چکیده

زیبایی همواره به عنوان یکی از مهمترین ابعاد هنر و معماری در طول تاریخ مطرح بوده و تزیین حقیقی نیز به عنوان یکی از روش‌های خلق زیبایی در معماری ایران مورد استفاده قرار می‌گرفته است. علی رغم امکان دستیابی به نظریات مکتوب انسانها در رابطه با زیبایی و تزیین، در مورد فلسفه و معیار منشأ زیبایی، نظرات متفاوتی ابراز شده است. تزیین در معماری و هنر اسلامی بویژه در مساجد و مراکز مذهبی نقش ویژه‌ای را به خود اختصاص داده است. نماهای شهری از مهمترین عرصه‌هایی است که زبان شهرسازی مکتب اصفهان الفاظ، عناصر و قواعد دستوری زبان خود را با ترکیب ویژه‌ای به نمایش می‌گذارد. در این مقاله سعی شده تا ضمن بررسی نظریات مختلف در زمینه زیبایی، نظام ساختمانی نما، عناصر ترکیب نما، قواعد ترکیب، میزان تجانس شکلی نما، دیدگاهی را که به واسطه می‌توان از آثار موجود، هنر و معماری اسلامی را بازیافت، ارائه نمود؛ همچنین دلایل کاربرد وسیع این پدیده را در معماری ایران بویژه در نماهای مساجد مورد تحلیل قرار داد.

واژگان کلیدی: فلسفه، نمای مساجد، مکتب شهرسازی، اصفهان

۱ - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، گروه معماری، تبریز، ایران

۲ - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات آذربایجان غربی، گروه معماری، ارومیه، ایران